

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM DOMOVA MLÁDEŽE

Adresa:

Domov mládeže Střední školy designu Lysá nad Labem, příspěvkové organizace, Přemyslova 592, 289 22 Lysá nad Labem

Platnost: od 1. 9. 2024

Školní vzdělávací program domova mládeže byl vyhotoven dle Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, § 5, § 117

Zpracovala: Mgr. Jarmila Žigová – vedoucí domova mládeže

Schválila: Ing. Bc. Iva Valenová – ředitelka SŠD Lysá nad Labem, p. o.

Obsah

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
1. CHARAKTERISTIKA DOMOVA MLÁDEŽE	4
2. FUNKCE DOMOVA MLÁDEŽE.....	5
3. PŘIJÍMÁNÍ ŽÁKŮ K UBYTOVÁNÍ V DM	6
4. CÍLE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍHO PROCESU	7
5. KLÍČOVÉ KOMPETENCE	9
6. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	11
7. FORMY A METODY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE	12
8. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH	13
9. ČASOVÝ PLÁN VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ V DOMOVĚ MLÁDEŽE	14
10. EVALUACE.....	15
11. PEDAGOGICKÁ DOKUMENTACE	16
12. ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ ŽÁKŮ, HYGIENY, POŽÁRNÍ PREVENCE A PREVENCE SOCIÁLNĚ – PATOLOGICKÝCH JEVŮ.....	17
13. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ	18
14. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ.....	19
15. EKONOMICKÉ PODMÍNKY VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ	20
16. SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY	21
17. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	22

Identifikační údaje

Název školy: Střední škola designu Lysá nad Labem, příspěvková organizace

Adresa: Stržiště 475, Lysá nad Labem

Zřizovatel: Krajský úřad Středočeského kraje

IČ: 00663565

Ředitelka: Ing. Bc. Iva Valenová

Telefon: 325551074

E-mail: valenova@ogdlysa.cz, webová adresa: www.ogdlysa.cz

Název školského zařízení: Domov mládeže SŠD Lysá nad Labem, p. o.

Adresa: Přemyslova 592

Vedoucí domova mládeže: Mgr. Jarmila Žigová

Telefon: 325551247

E-mail: zigova@ogdlysa.cz

Název ŠVP: ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM DOMOVA MLÁDEŽE

Kapacita domova mládeže: 150 lůžek

1. Charakteristika domova mládeže

Domov mládeže je pětipodlažní budova umístěná v centru města Lysá nad Labem. Ubytování je poskytováno žákům v průběhu školního roku, ve dnech školního vyučování. Tuto službu mohou využít také žáci okolních středních škol. Pokoje jsou třílůžkové, vždy dva spojené sociálním zařízením. V každém podlaží je studovna, klubovna a kuchyňka.

Stravování žáků je zajištěno ve školní restauraci PRIMIREST, vzdálené cca 100 m od budovy domova mládeže (dále jen DM). Firma poskytuje celodenní stravování a žáci mají možnost vybrat si z nabídky několika jídel.

Život v DM se řídí vnitřním řádem, který je určitou normou života v kolektivu a jeho součástí je režim dne a bezpečnostní předpisy pro žáky. Ne vždy si dospívající dívka či chlapec dokáže samostatně a správně rozvrhnout čas na studium, odpočinek a zábavu. Pracovníci DM usilují o vytváření žádoucích návyků pravidelné přípravy na vyučování, relaxace i účelného využití volného času.

Domov mládeže usiluje o výchovu svěřených žáků ve volném čase, o rozvíjení jejich zájmů, sebevzdělávání a vhodnou relaxaci. Využívá různé metody výchovy, při nichž si vychovávaný ani neuvědomuje, že je vychováván. Žáci jsou učeni sebeobsluze, péči o zevnějšek a zdraví, péči o prostředí, ve kterém bydlí. Prioritou jsou dobré mezilidské vztahy a pomoc slabším.

Pedagogické působení probíhá v těchto oblastech:

- neformální vzdělávání
  - cílené působení vychovatelů
  - jednorázové příležitostné akce
- informální vzdělávání
  - sociální klima
  - prostředí domova mládeže
  - vrstevnické vztahy

Žákům je dále umožňována účast v činnostech, které nabízejí externí subjekty. Účast žáků je individuální nebo skupinová za doprovodu vychovatele. Vzhledem k věkovým zvláštnostem je velmi důležité respektování principu dobrovolnosti, tedy realizace zájmových činností formou nabídky s uplatněním účinné motivace.

2. Funkce domova mládeže

Výchova mimo vyučování plní jako specifická oblast výchovného působení funkci výchovně vzdělávací, preventivní, zdravotní a sociální.

- Výchovně vzdělávací funkce – na plnění výchovné funkce je kladen zvlášť velký důraz. Domov mládeže se podle svých specifických možností a legislativně vymezeného poslání podílí na rozvíjení schopností mládeže, usměrňování, kultivaci a uspokojování jejich zájmů a potřeb, na formování žádoucích návyků a morálních vlastností.
- Zdravotní funkce – zdravotní funkci plní domov mládeže zejména tím, že přispívá k usměrňování režimu dne tak, aby pomáhal vytvářet zdravý životní styl.
- Sociální funkce – domov mládeže má v době mimo vyučování vyrovnávat rozdíly mezi nestejnými materiálními a psychologickými podmínkami v rodinách žáků.

Pedagogické ovlivňování volného času zahrnuje také působení na dospělé osoby. V tom případě obsahuje určité zvláštnosti, kterými se zabývá obor pedagogika dospělých – andragogika.

Mimo pojmu výchova mimo vyučování se často používá i termín pedagogika volného času. Oba pojmy nejsou synonyma, ale mají k sobě velmi blízko. V prvním případě se jedná o označení jedné oblasti výchovy, ve druhém případě o vědní obor, který se zabývá teoretickými a praktickými aspekty výchovy ve volném čase. Výchova mimo vyučování kromě ovlivňování volného času však zahrnuje i jiné oblasti, například přípravu na vyučování nebo upevňování hygienických a kulturních návyků.

3. Přijímání žáků k ubytování v DM

Podmínky pro přijímání žáků, průběh a ukončování vzdělávání v domově mládeže jsou legislativně dány školským zákonem (Zákon 561/2004 Sb.) a Vyhláškou MŠMT ČR č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, § 4.

Žáci jsou přijímáni na základě podání přihlášky do domova mládeže v termínu stanoveném ředitelem školy. V případě volné kapacity je možné žáka přijmout i po stanoveném termínu, v průběhu školního roku.

Je umožněno také ubytování a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v souladu s technickými podmínkami DM a speciálními potřebami žáka.

O umístění žáka vždy na období jednoho školního roku rozhoduje ředitel školy, Na ubytování v domově mládeže není právní nárok.

Při umisťování žáků do jednotlivých pokojů je dle možností respektován výběr spolubydlících na základě vlastního přání žáků nebo zákonných zástupců.

Ukončení pobytu žáka v DM v průběhu školního roku je na základě:

- písemné žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka nebo zletilého žáka,
- neplacení předepsaných plateb daných směrnicí ředitele školy,
- zanechání či ukončení vzdělávání ve střední škole,
- vyloučení z domova mládeže dle § 31 školského zákona.

4. Cíle výchovně vzdělávacího procesu

Domov mládeže poskytuje žákům ubytování, vzdělávací a výchovnou činnost navazující na činnost školy. Obecné cíle výchovně vzdělávacího procesu stanovuje školský zákon § 2. Prvořadým úkolem je zabezpečit všem žákům odpovídající studijní, stravovací a ubytovací podmínky a vytvořit jim co nejvhodnější zázemí pro studium a využití volného času.

Volnočasové aktivity jsou vzhledem k různosti zájmů ubytovaných žáků organizovány napříč výchovnými skupinami a jsou nabízeny převážně formou akcí otevřených pro všechny ubytované žáky.

Cíle vzdělávání jsou společenské požadavky na celkový vzdělanostní a osobnostní rozvoj žáků. Vymezení strategie výchovy a výuky, výstupy a výsledky vzdělávání. Vytyčení a formulování cílů usnadňuje volbu efektivních výchovných a vzdělávacích strategií a prostředků k jejich dosažení. Jasná formulace cíle vzdělávání je také základním předpokladem pro jeho pozdější hodnocení. Srozumitelně formulovaný cíl ve zveřejněném ŠVP plní i motivační a informační roli pro žáky, zákonné zástupce atd.

Stanovené cíle:

- vytváření podmínek pro přípravu na vyučování, vedení žáků k získávání vzdělání
- vedení žáků k účelnému a smysluplnému využívání volného času
- osvojování si základních hodnot, zásad a pravidel, na nichž je založena společnost
- poznávání svých práv a povinností k získání osobní samostatnosti
- osvojování si pravidel týmové spolupráce
- osvojování si různých dovedností a návyků potřebných pro další život jak osobní, tak pracovní
- pěstování hygienických návyků
- zavádění a upevňování zdravého životního stylu

Vychovatelé se snaží být rádci a pomocníky žáků, pokud o radu nebo pomoc požádají. Žáci s nimi mohou pohovořit o svých problémech, svěřit se, nebo si jen tak popovídat o svých zážitcích. To vše napomáhá k vytváření příznivého sociálního klimatu v domově mládeže.

V oblasti výchovně vzdělávacího procesu lze kladně hodnotit neformální vztah vychovatel – žák a příznivé sociální klima v domově mládeže.

Mezi negativa patří nevyhraněné zájmy některých žáků v oblasti volnočasových aktivit a nezájem se něčemu věnovat, případně nechut' zúčastňovat se organizovaných společných akcí.

Priority organizace práce domova mládeže jsou:

- interakce mezi vychovatelem a žákem
- prevence a řešení rizikového chování
- individuální práce se žákem (cíle poznávací, motivační, korekční, kontrolně dohledové)
- organizování skupinových aktivit pro svěřenou výchovnou skupinu (cíle informační, organizační, výchovné a vzdělávací)

- vedení pravidelné zájmové činnosti (kroužky, pravidelné aktivity – dobrovolná či povinná účast žáků na aktivitách, které DM nabízí)
- motivování žáka k využití zájmových aktivit nabízených jinými subjekty
- spolupráce se zákonnými zástupci žáků

Cílem všech činností je rozvíjet klíčové kompetence absolventa domova mládeže, které jsou široce využitelné v osobním i pracovním životě. Klíčové kompetence zlepšují obecné předpoklady žáků a jejich občanské vědomí. Základním nástrojem jsou aktivity, které vedou k maximální podpoře motivace, vlastních aktivit a kreativity žáka.

5. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence si žáci osvojují a prohlubují v průběhu doby, po kterou jsou ubytováni v domově mládeže. Prostřednictvím participace na životě v DM se učí nejrůznějším kompetencím, které uplatní v budoucím životě. Žáci dostanou příležitost na vlastní kůži zažít různé role, například pořádat turnaj, připravit zajímavé povídání na dané téma, zorganizovat program pro ostatní ubytované atd. Participace je výhodná proto, že se zlepšuje komunikace mezi žáky vzájemně a také mezi žáky a vychovatelkami.

Za klíčové kompetence výchovy v domově mládeže považujeme tyto:

- kompetence k učení a sebevzdělávání
- kompetence k trávení volného času
- komunikativní kompetence
- kompetence sociální, personální a k řešení problémů
- kompetence občanské, pracovní a k environmentálnímu chápání světa

Kompetence k učení a sebevzdělávání

žáci:

- organizují a řídí vlastní učení – přípravu na vyučování
- pozitivně hodnotí přínos učení pro svůj další život
- umí získávat další poznatky, využívají různé formy učení
- zvládají středoškolský styl učení
- efektivně využívají studijní dobu

Kompetence k trávení volného času

žáci:

- zvládají osobní svobodu
- stanovují si cíle s ohledem na své schopnosti a zájmy
- pozitivně přistupují k vlastnímu zdraví, zapojují se do činností podporujících zdravý životní styl
- získají návyk aktivního odpočinku jako prevenci proti sociálně patologickému chování

Komunikativní kompetence

žáci:

- efektivně a tvořivě využívají dostupných prostředků komunikace
- rozumějí sdělením různého typu, správně interpretují přijímané sdělení, věcně argumentují
- adekvátně vystupují na veřejnosti, přiměřeně sebevědomě se prezentují

v mluveném projevu

Kompetence sociální, personální a k řešení problémů

žáci:

- adaptují se na nové životní podmínky a podle svých schopností a možností je aktivně ovlivňují
- přispívají k vytváření hodnotných mezilidských vztahů, založených na vzájemné úctě a toleranci
- zvládají odloučení od rodiny
- spolupracují při dosahování společně stanovených cílů, upevňují dobré vztahy ve výchovné skupině
- při práci v týmu uplatňují své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti
- v rámci výchovných skupin i mimo ně, a prostřednictvím zvolených zástupců vznášejí připomínky a vyjadřují se k různým aspektům života v DM

Kompetence občanské, pracovní a k environmentálnímu chápání světa

žáci:

- zodpovědně a tvořivě přistupují k plnění povinností
- jsou tolerantní, vstřícní, otevření vůči ostatním
- hájí svá práva a práva jiných
- rozhodují se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožovali sebe a jiné
- odpovědně přistupují k otázkám environmentálním a ekonomickým
- předcházejí konfliktům a dalším negativním jevům, vedoucím např. k šikaně, rasismu, xenofobii

Hodnocení žáků a autoevaluace

Hodnocení průběhu a výsledku výchovného procesu:

- sledování a hodnocení účasti a aktivity v pravidelné zájmové činnosti
- sledování a hodnocení účasti a aktivity v příležitostné zájmové činnosti
- využití zpětné vazby při pohovorech s výchovnou skupinou
- konzultace s vedoucí domova mládeže

6. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie jsou společné postupy na úrovni školy a školského zařízení, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola a školské zařízení cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků.

Hlavní výchovnou a vzdělávací strategií v domově mládeže je akceptování pedagogiky volného času. Zásadní je skutečnost, že vychovatelé převzou odpovědnost za úspěšné vytváření pozitivního klimatu v domově mládeže i ve svých výchovných skupinách, za prevenci rizikových projevů chování žáků a za všestrannou podporu žáků v učení. Další strategií je vlastní hodnocení domova mládeže, soustavné zlepšování podmínek a spolupráce se zákonnými zástupci žáků a se sociálními partnery.

Strategie výchovné práce v DM vychází z obecných pedagogických zásad a současného respektování daných požadavků:

- požadavek pedagogického ovlivňování volného času – vychovatel ovlivňuje využití volného času formou nabídky vhodných aktivit a žáky vhodně motivuje
- požadavek dobrovolnosti – žák se volnočasových aktivit může zúčastnit podle svého uvážení a zájmu
- požadavek přiměřenosti – předkládané aktivity žáků musí být přiměřené jejich věku, pohlaví, zdravotnímu stavu, případně finančním možnostem
- požadavek vyzdvihování kladných rysů osobnosti – vychovatel vyzdvihuje kladné vlastnosti žáků a hodnotí jejich dosažené výsledky
- požadavek zajímavosti a zájmovosti – vychovatel nabízí aktivity rozvíjející zájmy jednotlivých žáků a musí nabízet aktivity pro žáky zajímavé
- požadavek aktivity – vychovatel vede žáky k aktivnímu využití volného času
- požadavek citlivosti a citovosti – vychovatel je povinen jednat s žáky citlivě a nabízet aktivity vedoucí k rozvoji jejich duševního života
- požadavek prostoru k seberealizaci – vychovatel dbá na to, aby se žák mohl ve vybrané činnosti dostatečně realizovat, vede ho k pocitu úspěšnosti

7. Formy a metody výchovně vzdělávací práce

Hlavním úkolem výchovně vzdělávací práce vychovatele je zajistit ubytování, kvalitní přípravu na vyučování, naučit žáky různým kompetencím a umožnit jim využít volný čas v domově mládeže aktivně, zajímavě a smysluplně.

Formy výchovné činnosti v domově mládeže:

- plánování a příprava výchovné činnosti a aktivit
- kolektivní působení
- individuální působení
- individuální pohovory
- průběžné neformální působení vychovatele
- pravidelné aktivity – studijní klid
- příležitostné aktivity – jednorázové akce, exkurze, výlety, turnaje, besedy, soutěže
- spontánní aktivity – využití sportovišť, internet, kulturní akce

Metody výchovné činnosti v domově mládeže:

- motivace a aktivizace žáků
- rozhovor, řízený rozhovor
- přednáška, beseda
- diskuze, řízená diskuze
- dotazníky, testy, ankety
- monitorování sociálního klimatu a kultury domova mládeže
- monitorování a hodnocení výsledků vzdělávání (úspěšnost žáků, zapojení do aktivit a projektů apod.)

V domově mládeže dále plní vychovatel stálé úkoly tzv. průběžnou výchovnou činností – kontrola pořádku, dodržování řádu DM, režimu dne, bezpečnostních předpisů, dohled na dodržování a naplňování studijního klidu, zprostředkování vzájemné pomoci mezi spolužáky atd.

8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Školský zákon jednoznačně stanovuje princip práva na individuální přístup k žákům a ukládá brát ohled na vzdělávací potřeby jednotlivých žáků.

Školní vzdělávací program domova mládeže vytváří podmínky pro zpřístupňování vzdělávání nejen z hlediska srovnatelných možností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ale i z hlediska postupu, jak žáka motivovat a vtáhnout do aktivní účasti na vzdělávání. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je v domově mládeže poskytována individuální péče v rámci jejich potřeb. Při zajištění individuální péče a speciálních potřeb žáka spolupracují vychovatelé se zákonnými zástupci a výchovným poradcem.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním souvisí především se znalostí rodinného zázemí žáků. U těchto žáků se může jednat o rizikové chování, nízký zájem o vzdělávání, předčasné odchody ze vzdělávacího procesu a u cizinců nebo příslušníků národnostních menšin lze očekávat i jiné kulturní, náboženské, rodinné a etnické normy a hodnoty. Nejen pedagogičtí pracovníci, ale i ostatní žáci se seznamují se sociálně kulturními zvláštnostmi žáků, aby byli schopni pochopit jejich projev a problémy a volit vhodné výchovné metody a společenský přístup k nim. Prostředkem pro zvýšení aktivity ve výchově a vzdělávání je motivace k učení a pozitivní klima v domově mládeže. Zvýšenou pozornost je třeba věnovat prevenci rizikového chování žáků. Účinnou prevencí rizikového chování žáků je kvalitní nabídka volnočasových aktivit. Vychovatelky v domově mládeže průběžně identifikují žáky se špatným prospěchem a rizikem neúspěšnosti a podporují je ve vzdělávání (motivace, doučování, pomoc spolužáků). Práce se žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí spočívá především v jejich motivování k učení a vzdělávání a ke školní úspěšnosti prostřednictvím individuálního přístupu všech pedagogických pracovníků.

Podpora nadaných a talentovaných žáků je žádoucí nejen pro ně samotné, ale má zásadní význam i pro společnost. Mezi nadané žáky nepatří pouze žáci s mimořádnými uměleckými schopnostmi, ale i žáci s mimořádně vysokou úrovní výkonu ve vzdělávání, projevující se motivací, cílevědomostí a kreativitou. V rámci individuální péče a speciálních potřeb těchto žáků spolupracují vychovatelé se zákonnými zástupci a výchovným poradcem. Nadaní žáci se projevují jako výrazné osobnosti, mohou mít ale problémy v komunikaci, v sebehodnocení, jsou často citliví na kritiku a hodnocení druhých. Žáci by měli být vhodně zapojováni do týmové práce, motivováni k zapojování do zájmových útvarů, žákovských projektů a soutěží, jejichž součástí je i veřejné ocenění jejich úspěchů.

9. Časový plán výchovy a vzdělávání v domově mládeže

Školní vzdělávací program domova mládeže není ročním plánem, ale má širší časový záběr. Na ŠVP navazuje roční plán činnosti DM – Výchovný program a jeho konkretizace v měsíčních a týdenních plánech činnosti v jednotlivých výchovných skupinách.

Roční plán činnosti – Výchovný program DM SŠD Lysá nad Labem – je zpracován na školní rok a obsahuje koncepci činnosti domova mládeže, plán besed ve výchovných skupinách a pravidelnou nabídku volnočasových aktivit, kterých se mohou žáci dobrovolně zúčastnit. Roční plán činnosti zpracovává vedoucí domova mládeže a schvaluje ředitel školy

Měsíční plán činnosti – obsahuje přehled konkrétních akcí plánovaných pro výchovnou skupinu v daném měsíci. Měsíční plán činnosti zpracovává skupinová vychovatelka a schvaluje vedoucí domova mládeže.

Týdenní plán činnosti – obsahuje denní program výchovné skupiny, nabídku pravidelných a jednorázových aktivit pro žáky. Týdenní plán zpracovává a zveřejňuje skupinová vychovatelka a schvaluje vedoucí domova mládeže.

Režim dne je součástí Vnitřního řádu DM SŠD Lysá nad Labem a jeho obsahem je časové určení pravidelných činností žáků, tzn. doba určená k odpočinku, přípravě na vyučování a trávení volného času.

10. Evaluace

Evaluace v domově mládeže probíhá zjišťováním a vyhodnocováním dat, která charakterizují pedagogický proces a jeho výsledky. Druhy evaluačních procesů:

Vnitřní evaluační procesy:

- individuální – každý vychovatel průběžně hodnotí vlastní práci, snaží se o sebereflexi činnosti a o evaluaci výchovného procesu
- týmové – kolektiv vychovatelů hodnotí svojí činnost a činnost ostatních vzhledem k vytyčeným cílům. Na základě tohoto hodnocení stanovují společně postup na další období.
- vedoucí domova mládeže – prostřednictvím pozorování, hospitací, kontrol zjišťuje, jak jsou naplňovány vytyčené cíle.

Vnější evaluační procesy:

Zpětná vazba ze získaných informací od žáků, zákonných zástupců, kontrolních orgánů – zřizovatele, ČŠI, KHS apod.

Časový harmonogram evaluace:

- hodnocení každodenní výchovné činnosti je součástí zápisu v deníku výchovné skupiny
- hodnocení plnění plánu výchovné činnosti je prováděno vychovateli 1x za měsíc
- hodnocení ročního plánu a plnění úkolů dle ŠVP je prováděno 1x ročně na závěr školního roku

Další oblasti evaluace:

- personální stav v DM a další vzdělávání pedagogických pracovníků
- materiální vybavení DM – stav a kvalita vybavení, estetika prostředí
- zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

Hlavní oblasti vlastního hodnocení ŠVP domova mládeže

- podmínky k výchově a vzdělávání
- průběh výchovy a vzdělávání
- podpora školského zařízení žákům
- výsledky výchovy a vzdělávání
- řízení školského zařízení
- další vzdělávání pedagogických pracovníků

11. Pedagogická dokumentace

Pedagogická dokumentace vychází z platné legislativy a zahrnuje:

- vnitřní řád domova mládeže
- výchovný program domova mládeže
- plány činnosti
- hodnocení činnosti
- souhlasné prohlášení zákonného zástupce nebo zletilého žáka
- deník výchovné skupiny
- denní záznam stavu žáků
- osobní spis žáka
- přihláška k ubytování
- průkaz žáka
- osobní dokumentace spojená s činností vychovatele

Souhlasné prohlášení zákonného zástupce nebo zletilého žáka:

Dle Zákona č. 89/2012 Sb. (Občanský zákoník), v přímé souvislosti se Zákonem č. 561/2004 Sb., (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů stvrzují svým podpisem zákonní zástupci žáků nebo zletilí žáci souhlas například:

- s volným pohybem žáka při cestě do DM, do školy a v době osobního volna s vědomím, že v uvedené době za něho domov mládeže nenese odpovědnost
- se zpracováváním osobních údajů
- s cenami služeb a platebními podmínkami
- s použitím audio – video nahrávek a fotografií žáka

Součástí je i prohlášení o nezatajování důležitých informací o zdravotním stavu žáka.

12. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, hygieny, požární prevence a prevence sociálně – patologických jevů

Domov mládeže vyhledává, zjišťuje a zhodnocuje možná rizika vyplývající z činnosti a provozu. Přijímá opatření k prevenci rizik. Seznamuje žáky s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a s postupy zvyšujícími jejich bezpečnost. To tvoří součást výchovy ke zdravému životnímu stylu, který je chápán jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody.

Zajištění hygienických podmínek odpovídá Vyhlášce Ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů, která stanoví hygienické požadavky na prostorové podmínky, zásobování vodou a úklid.

Pracovníci DM nesou zodpovědnost za bezpečnost a dodržování hygienických předpisů ubytovaných žáků. Z toho vyplývá povinnost vychovatele prokazatelně poučit ubytované žáky o základních bezpečnostních podmínkách a hygienických pravidlech, které musí každý žák dodržovat. Poučení je prováděno při nástupu žáka do domova mládeže. Žák svým podpisem stvrzuje, že byl řádně proškolen a bude bezpečnostní podmínky a hygienická pravidla dodržovat. O poučení se vede zápis v pedagogické dokumentaci.

Prevence sociálně patologických jevů zahrnuje komplexní uplatnění dostupných prostředků, jako je vzdělávání vychovatelů, spolupráce se zákonnými zástupci, učiteli a přitažlivé vyplnění volného času ubytovaných.

Důraz je kladen na tyto sociálně patologické jevy:

- užívání návykových látek (tabák, alkohol, drogy)
- patologické hráčství
- šikana, vandalismus
- záškoláctví, ohrožování mravní výchovy mládeže
- kriminalita a delikvence
- nevhodné stravování (bulimie, anorexie)

V souvislosti s těmito jevy je žádoucí také spolupráce s metodikem prevence a výchovným poradcem školy.

13. Materiální podmínky výchovy a vzdělávání

Materiální vybavení je určeno žákům a zaměstnancům domova mládeže a je stanoveno Vyhláškou Ministerstva zdravotnictví č. 160/2024 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů.

Školní vzdělávací program vychází z aktuálních prostorových a materiálních podmínek, které jsou uzpůsobeny tak, aby bylo možné úspěšně realizovat plánované výchovné a vzdělávací strategie, činnosti a aktivity, a aby se prostředí a vybavení domova mládeže stávalo pro žáky atraktivnější, aktivizující a motivující.

Žáci jsou ubytováni ve třílůžkových pokojích, vždy dva pokoje mají společné sociální zařízení (sprcha, WC, dvě umyvadla pro 6 ubytovaných). Pro každou výchovnou skupinu (30 žáků) je k dispozici klubovna, studovna, kuchyňka. Mimo tyto prostory mají žáci možnost využívat cvičební sál, posilovnu, knihovnu, hernu stolního tenisu a bezplatné připojení k WIFI síti.

Vybavení pokojů pro každého ubytovaného:

- válenda s úložným prostorem včetně lůžkovin (výměna ložního prádla 1x za 3 týdny)
- psací stůl, židle
- polička
- noční stolek
- šatní skříň

Požadavky na prostředí, ve kterém jsou žáci ubytováni:

- bezpečnost; snadné udržování čistoty a pořádku; nehlučnost; řádné světelné podmínky; dostatek prostoru; udržovaný a čistý nábytek, přiměřený věku žáků
- kvalitní vybavení pro hygienu
- estetická kritéria

14. Personální podmínky výchovy a vzdělávání

Personální podmínky zásadně ovlivňují naplňování ŠVP domova mládeže a výsledky výchovy a vzdělávání žáků. Kvalitní výchovnou a vzdělávací činnost zajišťují kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci. Pro personální zajištění výchovné a vzdělávací oblasti jsou rozhodující ustanovení zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, který stanoví kvalifikaci a předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka:

- plná způsobilost k právním úkonům
- odborná kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost
- bezúhonnost
- zdravotní způsobilost
- schopnost prokázat znalost českého jazyka

Pedagogičtí pracovníci a ostatní pracovníci domova mládeže se dále řídí Vyhláškou č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřizovaných MŠMT, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí, ve znění pozdějších předpisů.

Pedagogickými pracovníky domova mládeže jsou 3 vychovatelky a vedoucí domova mládeže. Počet pedagogických pracovníků je dán počtem ubytovaných žáků. Noční službu vykonává nepedagogický pracovník – bezpečnostní pracovník pro dohled ve školských zařízeních.

Všichni pedagogičtí pracovníci v domově mládeže jsou odborně i pedagogicky způsobilí. Na základě zákona o pedagogických pracovnících a Nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko – psychologické činnosti pedagogických pracovníků, stanovuje ředitel školy rozsah přímé pedagogické činnosti pro pedagogické pracovníky domova mládeže.

Práce vychovatelů se skládá z přímého výchovného působení a nepřímé výchovné činnosti a to tak, aby bylo naplněno 40 hodin týdenního pracovního úvazku vychovatelů.

Přímá pedagogická činnost vychovatele domova mládeže je dlouhodobě stanovena na 32 hodin týdně. Přímá pedagogická činnost vedoucího domova mládeže je dlouhodobě stanovena na 20 hodin týdně.

Pozornost je věnována dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků. Odborné zaměření si dále prohlubují v akreditovaných kurzech, seminářích i samostudiem. Pedagogičtí pracovníci využívají udělené studijní volno, dle § 24, odstavce 7, zákona 563/2004 Sb., k samostudiu a vzdělávání dle studijního zájmu pedagogického pracovníka a dle potřeb.

15. Ekonomické podmínky výchovy a vzdělávání

Finanční zabezpečení činnosti domova mládeže je zajišťováno zřizovatelem formou příspěvku na provoz, pro který je každoročně stanoven normativ na ubytovaného žáka. Dalším zdrojem financování jsou případné dotační programy nebo sponzorské dary.

Výše úplaty za školské služby ubytování je v souladu s § 5 Vyhlášky MŠMT č. 108/ 2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Domov mládeže je pro stanovení výše úplaty zařazen do 1. kategorie. Výši úplaty za ubytování žáků v domově mládeže stanovuje ředitel školy s přihlédnutím k vybavení a úrovni poskytovaných služeb v Směrnici ředitele školy ke stanovení poplatku za ubytování v domově mládeže.

16. Spolupráce se sociálními partnery

Provoz domova mládeže se řídí vnitřním řádem domova mládeže, režimem dne a bezpečnostními předpisy. S těmito základními dokumenty jsou žáci seznamováni při nástupu k ubytování. Jejich pochopení a respektování stvrzují žáci svým podpisem. Zákonní zástupci jsou s těmito dokumenty seznámeni prokazatelným způsobem. Vzájemná spolupráce pedagogických pracovníků a zákonných zástupců je považována za samozřejmost. Musí být zajištěna dostatečná informovanost zákonných zástupců o pobytu jejich dětí v DM, o jednání s vychovateli či vedením DM. Jednání probíhají kdykoliv po vzájemné domluvě jak na žádost zákonných zástupců žáků, tak z podnětu vychovatelů. Z každého důležitého jednání je vyhotoven písemný záznam.

Každý vychovatel je ve stálém kontaktu s třídními učiteli, případně s výchovným poradcem a metodikem prevence. Účastní se třídních schůzek a pedagogických rad. Pravidelně sleduje studijní výsledky žáků, snaží se je motivovat k učení. Zároveň sleduje docházku do školy a v případě zjištění jakéhokoliv problému ihned osobně nebo telefonicky konzultuje situaci se zákonnými zástupci a zásadní skutečnosti jim oznamuje písemně.

Spolupráce domova mládeže se zákonnými zástupci:

- dny otevřených dveří školy a domova mládeže
- informační dopisy
- webové stránky školy
- e-mailové a telefonické podávání informací
- účast vychovatelů na třídních schůzkách

Spolupráce domova mládeže se sociálními partnery:

- spolupráce s domovy mládeže jiných středních škol
- spolupráce se středními školami, jejichž žáci využívají ubytovacích služeb
- spolupráce se školní restaurací PRIMIREST
- instituce ochrany péče o mládež
- lékařská služba
- Policie ČR
- Městská policie Lysá nad Labem

17. Závěrečná ustanovení

Školní vzdělávací program Domova mládeže Střední školy designu Lysá nad Labem, p. o. byl vydán dne 31. 8. 2024, nabývá platnosti dne 1. 9. 2024.

Pro zpracování tohoto materiálu byla použita odborná literatura¹ a základní právní normy vymezující postavení a obsah práce domova mládeže.

Zpracovala: Mgr. Jarmila Žigová – vedoucí domova mládeže

Schválila: Ing. Bc. Iva Valenová – ředitelka Střední školy designu Lysá nad Labem, p. o.

---

¹ PÁVKOVÁ, J., 2014. *Pedagogika volného času*. V Praze: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta. 145 s. ISBN 978-80-7290-666-6

KAŠPAROVÁ, J., 2007. *Metodika tvorby školních vzdělávacích programů SOŠ a SOU*. Praha: NÚOV

HÁJEK, B., 2008. *Kroky vytváření školního vzdělávacího programu pro domov mládeže*. Praha: NIDV